

**SKUPŠTINA HERCEGOVAČKO-
NERETVANSKE ŽUPANIJE**

381

Na temelju članka 39. Ustava Hercegovačko-neretvanske županije-kantona („Narodne novine HNŽ“, broj: 2/98, 4/00 i 7/04), Skupština Hercegovačko-neretvanske županije-kantona, je na sjednici održanoj dana 25.07.2014. godine donijela

**ZAKON
O ZAŠTITI ZRAKA**

I - OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(1) Ovim Zakonom se određuju: tehnički uvjeti i mjere za sprječavanje ili smanjivanje emisija u zrak prouzrokovanih ljudskim aktivnostima, koje se moraju poštovati u procesu proizvodnje, na teritoriji Hercegovačko-neretvanske županije-kantona (u daljnjem tekstu: Županije-Kantona), planiranje i provođenje zaštite kvaliteta zraka kao dijela okoliša i općeg dobra koji ima zaštitu Županije-Kantona, posebni izvori emisija, praćenje i utvrđivanje kvaliteta zraka i izvora emisija i mjere za sprečavanje, katastar emisija, nadzor i kazne za prekršaje za pravne i fizičke osobe.

Članak 2.

Mjere iz članka 1. poduzimaju se uz primjenu načela:

- integralnog pristupa zaštiti okoliša, uključujući zrak, vodu i tlo kao i obvezu smanjenja emisija na najmanju moguću mjeru uz korištenje najboljih raspoloživih tehnologija;
- zagađivač plaća, kojim se osigurava da troškove smanjenja zagađivanja zraka snose operatori izvora emisija zagađujućih supstanci;
- usuglašenosti zaštite na radu s pravilima zaštite okoliša i
- poboljšanja kvaliteta zraka.

Članak 3.

Osnovna svrha zaštite i poboljšanja kvalitete zraka je:

- očuvati zdravlje ljudi, biljni i životinjski svijet, kulturne i materijalne vrijednosti;
- postići najbolju moguću kvalitetu zraka;
- spriječiti ili smanjiti zagađenja koja utječu na promjenu klime; i

- uspostaviti, održavati i unapređivati cjeloviti sustav upravljanja kvalitetom zraka u okviru svojih ovlasti županija, jedinica lokalne samouprave, gospodarskih subjekata i drugih pravnih i fizičkih osoba.

Članak 4.

Sredstva za obavljanje poslova zaštite kvaliteta zraka osiguravaju se putem Županijskog-Kantonalnog fonda za zaštitu okoliša.

Članak 5.

(1) Nadležno Županijsko-Kantonalno ministarstvo (u daljnjem tekstu: Ministarstvo), druga nadležna tijela i jedinice lokalne samouprave dužna su osigurati sudjelovanje javnosti u pripremi dokumenata prostornog uređenja i drugih planova koja utječu na kvalitetu zraka, kao i u pripremi politike zaštite kvalitete zraka i akcionih planova o zraku, u određivanju lokacija, postupcima izdavanja dozvola i inspekcijama izvora emisija.

(2) Zaštitom i poboljšanjem kvalitete zraka ne smiju se ugroziti ostali dijelovi okoliša, druga područja i kvalitetu življenja.

Članak 6.

(1) Tijela Županije-Kantona i općine, operatori emisije, gospodarski subjekti i druge pravne i fizičke osobe dužne su međusobno surađivati u cilju zaštite i poboljšanja kvalitete zraka.

(2) Zabranjeno je prouzrokovanje značajnog zagađivanja zraka ili nanošenje štete okolišu putem emisija.

(3) Izvori zagađenja zraka sukladno ovom Zakonu moraju biti izgrađeni, proizvedeni, opremljeni, rabljeni i održavani tako da ne ispuštaju u zrak zagađujuće supstance iznad graničnih vrijednosti emisija, tako da ne ispuštaju i unose u zrak zagađujuće supstance u količinama koje mogu ugroziti zdravlje ljudi i okoliš.

II - POJMOVI I DEFINICIJE

Članak 7.

U smislu ovog Zakona sljedeći izrazi imaju značenje: „emisija” - znači ispuštanje supstanci iz bilo kojeg izvora u zrak;

„emisiona kvota zagađujuće supstance“ – znači ukupna dozvoljena godišnja količina emisije (izražena u jedinicama mase u određenom vremenu) iz jednog ili više izvora zajedno, odnosno sa određenog područja i/ili na teritoriji HNŽ;

„imisija” - znači koncentraciju zagađujućih

supstanci u zraku na određenom području i pod određenim uvjetima;

„izvor” - znači bilo koje porijeklo ispuštanja supstanci u zrak;

„tačkasti izvor“ (emiter) je izvor zagađivanja kod kojeg se zagađujuće materije ispuštaju u zrak iz jednog ispusta (dimnjak, kanal, cijev, itd.) ili iz nekoliko ispusta spojenih na zajednički isput;

„zrak” - znači spoljni zrak u atmosferi ne uključujući radne prostorije;

„kvaliteta zraka” – znači koncentraciju zagađujućih supstanci u zraku ili njihovo taloženje na površinu u tijeku određenog razdoblja;

„monitoring kvalitete zraka“ – znači sustavno mjerenje ili procjenjivanje kvalitete zraka prema prostornom i vremenskom rasporedu;

„ocjenjivanje“ – nadležna metoda koja se koristi za mjerenje, izračunavanje, predviđanje ili procjenu kvalitete zraka (razina zagađujuće supstance u zraku);

„gornja granica ocjenjivanja“ – znači propisanu razinu kvalitete zraka (zagađenost) ispod kojeg se ocjenjivanje može vršiti kombinacijom mjerenja i metoda procjene na temelju standardiziranih matematičkih metoda i/ili nadležnih metoda procjene;

„donja granica ocjenjivanja“ – znači propisanu razinu kvalitete zraka (zagađenost) ispod kojeg se ocjenjivanje može vršiti samo pomoću metoda procjene na temelju standardiziranih matematičkih metoda i/ili nadležnih metoda procjene;“

„zagađujuća supstanca” - znači bilo koja supstanca koju čovjek izravno ili neizravno unosi u zrak i koja vjerojatno može imati štetan utjecaj na ljudsko zdravlje i/ili na okoliš u cijelosti, uključujući i neugodne mirise;

„neugodan miris” - znači svojstvo odoranata za koje se ljudskim osjetilom mirisa opaža da izaziva negativan fiziološki utjecaj;

„zagađivanje zraka” - znači izravno ili neizravno unošenje supstanci u zrak od čovjeka što rezultira takvim štetnim utjecajima koji ugrožavaju ljudsko zdravlje, nanose štetu životnim resursima, ekosistemima i materijalnim dobrima;

„postrojenje” - znači bilo koji objekt koji se koristi za industrijske ili javne komunalne svrhe koji može izazvati zagađivanje zraka;

„postrojenje za sagorjevanje” - znači bilo koju tehničku napravu u kojoj goriva oksidiraju kako bi se koristila toplota koja se na taj način producira;

„postrojenje za spaljivanje otpada” - znači bilo koju stacionarnu ili pokretnu tehničku jedinicu namjenjenu termalnoj obradi otpada s ili bez povrata toplote od sagorijevanja koja se proizvodi; ovo uključuje spaljivanje putem oksidacije otpada kao

i putem ostalih procesa kao što su procesi pirolize, plinifikacije ili plazme kada se supstance koje nastaju kao rezultat tretiranja naknadno spaljuju;

„operator” - znači bilo koju fizičku ili pravnu osobu koja upravlja radom ili kontrolira postrojenje, odnosno u slučajevima utvrđenim Zakonom osoba na koju su prenesene javne ovlasti;

„velika nesreća/udes” - znači pojavu velike emisije, požara ili eksplozije koje nastaju uslijed nekontroliranih promjena nastalih tijekom rada postrojenja i predstavljaju veliku opasnost po zdravlje ljudi ili okoliš, izravno ili neizravno unutar ili izvan postrojenja uključujući jednu ili više opasnih supstanci;

„manja promjena“ – znači promjenu u radu postrojenja koja ne bi prouzrokovala porast emisija zagađujućih supstanci;

„značajna promjena” - znači promjenu u radu postrojenja koja može imati štetne utjecaje na ljude ili okoliš, bilo da su ti utjecaji neizravni ili odloženi;

„granična vrijednost kvalitete zraka” - znači razinu određenu na temelju znanstvene spoznaje s ciljem izbjegavanja, sprječavanja ili smanjivanja štetnih utjecaja po ljudsko zdravlje i/ili okoliš u cijelosti; ova razina se mora dostići u određenom razdoblju i kasnije ne smije biti prekoračena;

„granična vrijednost emisije” - znači koncentraciju i/ili količinu zagađujućih supstanci u emisijama iz nekog izvora u tijeku određenog razdoblja koje ne smiju biti prekoračene;

„ciljna vrijednost” - znači razinu određenu s ciljem izbjegavanja više dugotrajnih štetnih utjecaja po ljudsko zdravlje i/ili okoliš u cijelosti; ova razina se mora dostići u određenom razdoblju gdje je to moguće;

„prag uzbune” - znači razinu iznad koje postoji rizik po ljudsko zdravlje uslijed kratkog izlaganja i na kojem će biti poduzeti izravni koraci;

„prag upozorenja” - znači razinu iznad koje postoji rizik po ljudsko zdravlje uslijed kratkog izlaganja za iznimno osjetljive grupacije pučanstva i o kome je potrebno dati najnovije informacije;

„granica tolerancije“ – postotak dopuštenog prekoračenja granične vrijednosti pod propisanim uvjetima;

„tolerantna vrijednost“ - znači graničnu vrijednost uvećanu za granicu tolerancije;

„područje“ – znači jedan od razgraničenih dijelova teritorije HNŽ od ostalih takvih dijelova koji predstavlja funkcionalnu cjelinu, s obzirom na praćenje, zaštitu i poboljšanje kvalitete zraka, te upravljanje kvalitetom zraka;

„naseljeno područje“ – znači područje sa više od 250000 stanovnika ili područje sa manje od

Hercegovačko-neretvanske županije

250000 stanovnika, ali je zbog gustine naseljenosti po kvadratnom kilometru opravdana potreba za ocjenjivanjem i upravljanjem kvalitetom zraka; „katastar emisija“ – znači skup podataka o vrsti, količini, načinu, prostornom razmještanju, mjestu ispuštanja i unošenja zagađujućih supstanci u zrak.

III – PLANIRANJE

Članak 8.

(1) Temeljni dokument zaštite kvalitete zraka je Županijski-Kantonalni plan zaštite kvalitete zraka (u daljnjem tekstu: Plan zaštite kvalitete zraka), koji je sastavni dio Županijskog-Kantonalnog plana zaštite okoliša.

(2) Plan zaštite kvalitete zraka mora biti usuglašen s Federalnom strategijom zaštite kvalitete zraka. Pored mjera za očuvanje kvalitete zraka ova strategija obuhvata i problematiku klimatskih promjena.

(3) Skupština Hercegovačko-neretvanske županije-kantona (u daljnjem tekstu: Skupština) na prijedlog Vlade Hercegovačko-neretvanske županije-kantona (u daljnjem tekstu: Vlada) donosi Plan zaštite kvalitete zraka na period od najmanje pet godina.

(4) Prijedlog Plana zaštite kvalitete zraka priprema Ministarstvo.

(5) Dokumenti Plana zaštite kvalitete zraka su:

- a) izvješće o stanju kvalitete zraka i
- b) program poboljšanja kvalitete zraka.

(6) Plan zaštite kvalitete zraka sadrži:

- a) podatke o kvaliteti zraka, njegovom razvoju i tendenciji, osobito kada su u pitanju zagađujuće supstance za koje je granična vrijednost utvrđena u provedbenim propisima koji vrijede za Federaciju Bosne i Hercegovine;
- b) podatke o razvoju i tendencijama emisija zagađujućih supstanci koje su navedene u katastru emisija;
- c) mjere za poboljšanje kvalitete zraka koje se poduzimaju sukladno ovom Zakonu, provedbenim propisima i rezultatima poduzetih mjera;
- d) mjere za ublažavanje klimatskih promjena i adaptacije klimatskih promjena.

(7) Ministarstvo podnosi izvješće Vladi o provođenju Plana zaštite kvalitete zraka jednom godišnje.

(8) Vlada podnosi izvješće o provođenju Plana zaštite kvalitete zraka Skupštini svake druge godine.

Članak 9.

Uvjeti za djelotvornu zaštitu i poboljšavanje kvalitete zraka i drugih dijelova okoliša koji su ugroženi

zagađivanjem iz zraka osiguravaju se primjenom načela:

- a) uravnoteženog razvoja;
- b) cjelovitog planiranja i
- c) primjenom najboljih dostupnih i primjenljivih tehnologija, tehničkih rješenja i mjera.

Članak 10.

Mjere za sprečavanje i smanjivanje zagađenja zraka provode se:

- a) usklađivanjem dokumenata prostornog uređenja s programima zaštite okoliša, osobito zaštite zraka, odnosno cjelovitim planiranjem;
- b) propisivanjem zaštitnih mjera i graničnih vrijednosti emisija;
- c) primjenom propisane ili utvrđene procjene utjecaja na okoliš i primjenom mjera zaštite i poboljšanja kvalitete zraka pri gradnji i/ili rekonstrukciji izvora zagađenja zraka;
- d) poticanjem uporabe čistih tehnologija i
- e) primjenom sanacijskih programa za pojedine izvore ili područja.

Članak 11.

(1) Pri izradi dokumenata prostornog uređenja i drugih planova mora se voditi računa o zaštiti kvalitete zraka. Nijedan plan ne može biti donesen ukoliko nije usklađen s utvrđenim Županijskim planom zaštite okoliša i Planom zaštite kvalitete zraka.

(2) Ministarstvo iz svoje nadležnosti, uz suglasnost jedinica lokalne samouprave, izrađuje listu područja na kojima se ne može locirati nijedan nov točkasti izvor emisija, što se posebno odnosi na pogone i postrojenja, postrojenja sa sagorijevanjem i postrojenja za spaljivanje otpada.

(3) U područjima iz stavka (2) ovog članka ne može se vršiti ni značajnije proširenje postojećih djelatnosti.

(4) Pri izradi dokumenata prostornog uređenja i drugih planova, u određivanju lokacija za nove točkaste izvore emisija zagađujućih supstanci za koje je potrebno okolišno dopuštenje iz članka 13. stavak (1) ovog Zakona, dužna pozornost se posvećuje zaštiti ventilacijskih hodnika i kvaliteti zraka nekog gusto ili stalno naseljenog područja.

(5) Lokacija, veličina i karakteristike ventilacijskih hodnika određuju se meteorološkom studijom koju izrađuje ovlaštena pravna osoba.

Članak 12.

(1) Izvori emisija u zrak sukladno ovom Zakonu su:

- a) stacionarni izvori iz industrije i domaćinstava;

Hercegovačko-neretvanske županije

- b) pokretni izvori (motorna vozila, pokretne spalionice, itd.);
- c) točkasti izvori koji izravno ispuštaju zagađujuće supstance u zrak; i
- d) difuzni izvori koji potječu iz jedne točke i šire se rasprostranjeno.

(2) Svaki izvor emisija mora da ispunjava sljedeće uvjete:

- a) da su emisije zagađujućih supstanci u zrak, kao i emisije neprijatnih mirisa, smanjene na najmanju moguću mjeru uz uporabu najboljih raspoloživih tehnika u fazama planiranja, projektiranja, puštanja u rad i rada;
- b) da emisione kvote i granične vrijednosti emisija ne smiju biti prekoračene.

(3) Granične vrijednosti emisija u zrak koje vrijede za Federaciju Bosne i Hercegovine primjenjivat će se i na razini Županije-Kantona.

Članak 13.

(1) Emisije u zrak koje potječu iz izvora emisija za koje postoji obveza pribavljanja okolišnog dopuštenja reguliraju se okolišnim dopuštanjem.

(2) Za nove izvore emisija za koje je potrebno okolišno dopuštenje, kao i u slučajevima kada se procjeni da mogu štetno utjecati na ljudsko zdravlje i/ili okoliš u cijelosti, na zahtjev županijskog ministarstva podnositelj zahtjeva podnosi elaborat, u kome se detaljno opisuju očekivane emisije u zrak i njihov utjecaj na ljude i/ili okoliš u cijelosti kao i mjere za smanjenje istih.

(3) Zahtjev za izdavanje dopuštenja za zaštitu zraka podnosi se Ministarstvu.

(4) Elaborat o zraku je sastavni dio dokumentacije kod izdavanja okolišnog dopuštenja za izvore emisija.

(5) Ministarstvo neće izdati dopuštenje za zaštitu zraka u slučaju da elaborat ukazuje na znatne štetne utjecaje na ljudsko zdravlje i/ili okoliš.

(6) U postupku izdavanja okolišnog dopuštenja za izvore emisija iz stavka 2. ovog članka, prije donošenja odluke o zahtjevu za izdavanje dopuštenja mora se pribaviti mišljenje bilo koje općine koja bi mogla biti pod značajnim utjecajem tog izvora.

(7) Jedinice lokalne samouprave moraju dostaviti svoje mišljenje sa primjedbama i sugestijama najkasnije 30 dana od dana traženja.

(8) Ukoliko se mišljenje iz stava (7) ne dostavi u traženom roku smatra se da je dano pozitivno mišljenje.

Članak 14.

(1) Za izvore emisija u zrak za koje nije potrebno okolišno dopuštenje iz članka 13. stavak (2) ovog

Zakona, dopuštene vrijednosti emisija u zrak utvrdit će se u sklopu izdavanja urbanističke suglasnosti.

(2) Uz zahtjev za donošenje rješenja iz stavka (1) ovog članka podnositelj zahtjeva dostavlja sljedeće podatke:

- a) podatke o kvaliteti i količini osnovnih supstanci koje će se koristiti u radu;
- b) podatke o kvaliteti i količini supstanci koje će biti emitirane u zrak u tijeku normalnog rada objekta uključujući rasipajuće emisije;
- c) podatke o kvaliteti i količini supstanci koje će biti emitirane u zrak iz objekta u slučaju nesreća većih razmjera i
- d) listu preventivnih mjera ili mjera za ublažavanje posljedica koje se koriste za sprječavanje ili ako to nije moguće za smanjivanje emisija.

(3) U slučaju da podaci o zraku, koji su pripremljeni u ranijoj fazi postupka donošenja rješenja iz stavka (1) ovog članka, smatraju nedovoljnim u kasnijim fazama (odobrenje za građenje i odobrenje za uporabu), nadležno tijelo može tražiti od podnositelja zahtjeva da revidira i dopuni dokumentaciju (utvrdit će predviđene i stvarne emisije u zrak).

Članak 15.

Kod započinjanja ponovnog rada već postojećih objekata ili promjene namjene objekata, potrebno je provesti postupak i izdati novo okolišno dopuštenje sukladno odredbama članka 13. ovog Zakona.

Članak 16.

(1) Elaborat o zaštiti zraka je sastavni dio Elaborata o zaštiti okoliša i izrađuje se prema odredbi članka 41. stavak (5) Zakona o zaštiti okoliša HNŽ/K ("Narodne novine HNŽ/K", broj: 6/12).

(2) Elaborat o zaštiti zraka obuhvaća:

- a) podatke o projektu, uključujući lokaciju, okruženje, infrastrukturu, prirodu djelatnosti i tehnologiju koja će se koristiti;
- b) usporedbu tehnologije koja se koristi u odnosu na najbolje raspoložive tehnologije, osobito one koje se odnose na emisije u zrak;
- c) kvalitetu i količinu supstanci koje će se koristiti za proces proizvodnje i za produciranje energije, gdje je to potrebno;
- d) kvalitetu i količinu supstanci koje će se emitirati tijekom normalnog rada objekta uključujući difuzne emisije;
- e) kvalitetu i količinu supstanci koje će biti emitirane iz objekta u slučaju nesreća većih razmjera;
- f) opis utjecaja na okoliš koje imaju zagađujuće

Hercegovačko-neretvanske županije

supstance tijekom normalnog rada i u slučaju nesreća većih razmjera koji obuhvaća:

- 1) skicu područja koje je pod utjecajem u okolici izvora emisije;
 - 2) opis kvalitete zraka u relevantnom području u slučaju da ne dođe do realiziranja danog projekta;
 - 3) opis dodanog zagađenja prouzročenog projektom uz korištenje potankosti iz proračuna prijenosa i informacija o lokalnim meteorološkim uvjetima gdje je to odgovarajuće;
 - 4) opis sveukupne kvalitete zraka u relevantnom području;
- g) opis utjecaja sveukupne kvalitete zraka (to jest očekivane kvalitete zraka nakon realiziranja projekta) na ljude, biljni i životinjski svijet, tlo (putem depozicije), materijalno i kulturno naslijeđe koje uključuje opis sveukupnog zagađenja zraka u odnosu na granične vrijednosti predviđene provedbenim propisima;
- h) listu preventivnih i olakotnih mjera kojima se sprječava, ili ukoliko to nije moguće, smanjuje utjecaj prouzročen emisijama danog projekta;
- i) opis podataka koji se koriste i metoda koje su primijenjene u izradi Elaborata;
- j) netehnički sažetak koji se priprema radi informiranja javnosti.

(3) Netehnički rezime Elaborata mora biti javno objavljen, na način prilagođen sredini u kojoj će objekt biti lociran ili imati utjecaja na sredinu, najkasnije u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva.

Članak 17.

(1) Ministarstvo mora biti izvješteno o bilo kakvoj promjeni u projektu, planu ili radu nekog izvora emisije.

(2) U slučaju manjih promjena, Ministarstvo mora biti obaviješteno o prirodi promjene i njenim utjecajima na emisiju zagađujućih supstanci u zrak u roku 8 dana od nastanka promjene.

(3) Operator izvora emisije pri namjeravanoj značajnoj promjeni dužan je podnijeti zahtjev za izdavanje okolišnog dopuštenja prije pristupanja izmjenama u slučaju da:

- a) planirana promjena bude značajna, ali da se izvor emisije ne odnosi na članak 13. ovog Zakona, operator podnosi opis promjene i odgovarajuću dokumentaciju kako bi dobio odobrenje;

- b) planirana promjena odnosi se na članak 13. ovog Zakona, operator podnosi zahtjev za izdavanje okolišnog dopuštenja sukladno važećim propisima.

Članak 18.

(1) Okolišno dopuštenje izdano sukladno članku 38. Zakona o zaštiti okoliša HNŽ/K i članku 13. ovog Zakona treba da sadrži sve mjere koje se odnose na zaštitu zraka:

- a) razloge na osnovu kojih je nadležni organ utvrdio da su poduzete sve potrebne preventivne mjere protiv zagađivanja zraka, uključujući primjenu najboljih raspoloživih tehnologija, pod uvjetom da provođenje takvih mjera ne zahtijeva pretjerane troškove;
- b) primjenljivost određenih zabrana i ograničenja na izvor emisije koje su definirane u dokumentima prostornog uređenja;
- c) definiranje odgovarajućeg načina ispuštanja zagađujućih materija iz izvora emisije i definiranje ostalih uvjeta ispuštanja;
- d) granične vrijednosti emisija koje dati objekt mora poštovati;
- e) izričitu obavezu da se za vrijeme rada objekta ne smiju prekoračiti granične vrijednosti emisija i kvalitete zraka;
- f) određivanje lokacija za uzimanje uzoraka, mjerenje i određivanje postupaka koji će se koristiti kako bi se ispunile obaveze koje se tiču periodičnog mjerenja; i
- g) mjere koje će se poduzeti u slučaju nesreća većih razmjera.

(2) Monitoring emisija i kvalitete zraka koji vrijedi za Federaciju Bosne i Hercegovine primjenjivat će se i na razini Županije-Kantona.

(3) Ukoliko se ne može primijeniti ni jedna granična vrijednost emisija utvrđena posebnim propisom, Ministarstvo će odrediti granične vrijednosti emisija za dani izvor.

Članak 19.

(1) Operator stacionarnog izvora emisije iz članka 13. stavak (2) ovog Zakona jednom godišnje dostavlja izvješće Ministarstvu.

(2) Izvješće iz stavka (1) ovog članka sadrži podatke o emisijama iz danog izvora, o utrošku energije i goriva, te opće podatke o potencijalnom utjecaju na zdravlje ljudi koje mogu imati supstance koje emitira dani izvor.

(3) Izvješće mora biti javno objavljeno odmah nakon što je sačinjeno na način prilagođen danoj

Hercegovačko-neretvanske županije

sredini u kojoj će objekt biti lociran u periodu od najmanje dva mjeseca.

Članak 20.

Operator stacioniranog izvora zagađivanja zraka dužan je:

- a) podatke o stacioniranom izvoru, operatoru i svakoj njegovoj promjeni dostaviti nadležnom tijelu za zaštitu okoliša i nadležnom inspektoru zaštite okoliša;
- b) osigurati redovito praćenje emisije i o tome voditi evidenciju;
- c) osigurati vršenje mjerenja emisija zagađujućih supstanci iz stacioniranog izvora;
- d) voditi evidenciju o izvršenim mjerenjima sa podacima o mjernim mjestima i rezultatima mjerenja, te učestalosti mjerenja emisija;
- e) voditi evidenciju o upotrijebljenom gorivu i otpadu kod procesa spaljivanja;
- f) voditi evidenciju o radu uređaja za smanjivanje emisija.

Članak 21.

U slučaju da redovito izvješće operatora, promjena u propisima ili nalaz inspekcije pokaže da se granične vrijednosti izvora emisija u zrak iz članka 13. i 14. ovog Zakona ne mogu osigurati prema uvjetima utvrđenim u okolišnom dopuštenju ili uporabnoj dozvoli, Ministarstvo ili nadležna služba jedinice lokalne samouprave po službenoj dužnosti će ponovno razmotriti okolišno dopuštenje ili uporabnu dozvolu.

Članak 22.

(1) Po prekoračenju graničnih vrijednosti emisija iz izvora emisija iz članka 13. ovog Zakona operator je dužan odmah dovesti emisiju iz izvora emisija na dozvoljenu graničnu vrijednost ili prekinuti rad dok se ne steknu uvjeti za dozvoljeni standard emisija.

(2) O nastalim promjenama operator je dužan odmah obavijestiti Ministarstvo i nadležnog inspektora zaštite okoliša.

(3) U slučaju kvara izvora emisije operator ne može ni pod kojim uvjetima nastaviti rad dulje od 8 sati bez prekida, a ukupno godišnje trajanje rada u takvim uvjetima ne može biti dulje od 96 sati.

(4) U slučaju ne postupanja operatora sukladno stavku (1) i (3) ovoga članka, nadležni inspektor zaštite okoliša će odmah po saznanju naložiti obustavu rada izvora emisije i odrediti maksimalno dozvoljeni rok u kome će se poduzeti potrebite mjere radi usklađivanja s dozvoljenim graničnim vrijednostima.

(5) Ministarstvo i nadležni inspektor zaštite okoliša će u najkraćem vremenskom roku izvjestiti pučanstvo koje živi u okruženju izvora emisije o nesreći većih razmjera u izvoru emisije iz članka 13. ovog Zakona.

IV - POSEBNI IZVORI EMISIJA

Članak 23.

Kućni izvori emisije

(1) Odredbe članka 13. do 22. ovog Zakona se ne primjenjuju na emisije u zrak iz kućnih djelatnosti ili kućnih izvora sagorijevanja čija je termalna snaga manja od 150 kW.

(2) Gradske toplane se ne smatraju kućnim izvorima.

(3) Oprema, uređaji i ostali strojevi koji se koriste u kućanstvu i koje predstavljaju izvore emisija podliježu prethodnom odobravanju određenog tipa proizvoda (atestiranje).

(4) Pravila odobravanja tipa proizvoda, pravila o emisiji zagađujući supstanci, a osobito o spaljivanju biomase manjeg opsega, primjenjivat će se prema propisima koji vrijede u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Članak 24.

Postrojenja za sagorijevanje i druga industrijska postrojenja

(1) Za pitanja koja se odnose na emisiju iz postrojenja za sagorijevanje, sa nominalnom termalnom snagom od 1 do 10 MW primjenjivat će se provedbeni propisi koji vrijede za Federaciju Bosne i Hercegovine.

(2) Ministarstvo može dopustiti privremeno prekoračenje graničnih vrijednosti emisija određenih za pogone za sagorijevanje koji koriste domaće čvrsto gorivo.

(3) Granične vrijednosti emisija i zahtjevi koji se tiču monitoringa zagađujućih supstanci za sljedeće industrijske sektore:

- a) energetska industrija;
- b) proizvodnja i prerada metala;
- c) rudarstvo;
- d) metalna industrija;
- e) kemijska industrija;
- f) celuloza i papir, drvo i tekstil;
- g) prehrambena industrija i poljoprivredna proizvodnja;
- h) površinska obrada,

a koji vrijede za Federaciju Bosne i Hercegovine primjenjivat će se i na području Županije-Kantona.

Hercegovačko-neretvanske županije

Članak 25.

Postrojenja za spaljivanje otpada

Uvjeti za rad postrojenja za spaljivanje otpada koji vrijede za Federaciju Bosne i Hercegovine primjenjivat će se i na području ove Županije-Kantona.

Članak 26.

Motorna vozila

(1) Emisija iz motornih vozila, kao nestacionarnih točkastih izvora zagađenja, uređuje se posebnim propisima kojim je uređena redovita godišnja inspekcija motornih vozila.

(2) Nadležno tijelo ne može izvršiti registraciju vozila koja prekoračuju određene granične vrijednosti emisija.

Članak 27.

Sadržaj sumpora u gorivu

(1) Teška ulja kod kojih sadržaj sumpora prelazi 1,00 % mase ne mogu biti rabljena kao goriva za pogone sa sagorijevanjem.

(2) Pogon sa sagorijevanjem koji koristi teška ulja kod kojih je sadržaj sumpora veći od vrijednosti navedene u stavku (1) ovog članka mogu raditi samo pod uvjetom da im je izdano okolišno dopuštenje sukladno članku 13. ovog Zakona.

(3) Dizel-goriva koja se koriste za pogon motornih vozila i brodova ne mogu biti korištena kao goriva:

- a) ukoliko je sadržaj sumpora veći od 0,20% njihove mase,
- b) od 1. siječnja 2015. ukoliko je sadržaj sumpora veći od 0,10 % njihove mase.

Članak 28.

Goriva za vozila i kućanstva

Goriva za pogon motornih vozila iz članka 27. stavak (3) ovog Zakona i goriva za kućne izvora emisija iz članka 23. stavak (3), istog Zakona moraju biti sukladna standardima kvalitete utvrđenim od strane Instituta za standarde Bosne i Hercegovine.

Članak 29.

Skladištenje tečnih goriva

(1) Odredbe ovog zakona primjenjuju se na objekte, postrojenja, vozila, željeznicu i brodove koji se koriste za skladištenje, utovar i prijevoz nafte i naftnih derivata od jednog skladišta do drugog ili od glavnog skladišta do benzinske crpke.

(2) Objekti, postrojenja, vozila i uređaji biti će projektirani i/ili rabljeni na način da:

- a) preostala isparenja ostaju u kontejneru nakon istakanja naftnih derivata;
- b) prihvaćaju i zadržavaju povratna isparenja iz

prostora za skladištenje na benzinskoj crpki ili glavnom skladištu; i

- c) isparenja se zadržavaju u pokretnom kontejneru dok ne dođe do ponovnog punjenja u glavnom skladištu.

Članak 30.

Ostala isparljiva organska jedinjenja

(1) Uporaba organskih jedinjenja u djelatnostima i pogonima mora biti svedena na najmanju moguću mjeru.

(2) Supstance i preparati koji se uslijed sadržaja isparljivih organskih jedinjenja klasificiraju kao kancerogeni, mutageni ili toksični za biološku reprodukciju će u najvećoj mogućoj mjeri i u najkraćem vremenskom roku biti zamijenjeni manje štetnim supstancama i preparatima.

(3) Za emisije isparljivih organskih jedinjenja primjenjivat će se provedbeni propis koji vrijedi za Federaciju Bosne i Hercegovine.

Članak 31.

Zaštita ozonskog omotača

(1) Zaštita ozonskog omotača se odnosi na supstance koje oštećuju ozonski omotač, proizvode i opremu koja sadrži te supstance.

(2) Uvjeti i postupak postupnog isključenja iz uporabe supstanci koje oštećuju ozonski omotač i njihove zamjene alternativnim supstancama s značajno manjim štetnim utjecajem na okoliš i postupak za upravljanje proizvodima koji sadrže ili su sačinjeni od supstanci koje oštećuju ozonski omotač, uredit će se provedbenim propisom koji vrijedi za Federaciju Bosne i Hercegovine.

V – PRAĆENJE I UTVRĐIVANJE KVALITETE ZRAKA I IZVORA EMISIJA

Članak 32.

(1) Zbog praćenja kvalitete zraka (utvrđivanje razine zagađenosti) i poduzimanja mjera u cilju sprečavanja i smanjenja zagađenosti, propisuju se granične vrijednosti kvalitete zraka za pojedine zagađujuće supstance u zraku i dugoročni ciljevi za ozon.

(2) Gornja i donja granica ocjenjivanja kvalitete zraka, privremene granice tolerancije, odnosno tolerantne vrijednosti, pragovi upozorenja i ciljne vrijednosti za određene zagađujuće supstance, kriteriji za uspostavljanje mjernih mjesta, metodologija mjerenja, mjerni postupci, način provjere kvalitete mjerenja i točnosti podataka, način obrade i prikaz rezultata mjerenja i njihove usklađenosti

Hercegovačko-neretvanske županije

sa propisanim normativima, sadržaj izvješća o izvršenim mjeranjima i rokovi dostavljanja podataka, način ocjenjivanja razine zagađenosti, kao i rokovi za postupno smanjivanje granica tolerancije, odnosno tolerantne vrijednosti koji vrijede u Federaciji Bosne i Hercegovine primjenjivat će se i na teritoriji ove Županije-Kantona sukladno sa ovim Zakonom.

(3) Ministarstvo ne može odobriti obavljanje djelatnosti koja bi prouzročila prekoračenje graničnih vrijednosti.

(4) Vlada Hercegovačko-neretvanske županije-kantona na prijedlog Ministarstva može odrediti granične vrijednosti kvalitete zraka niže od vrijednosti danih u provedbenom propisu iz stavka (2) ovog članka ovisno o specifičnosti pojedinih područja u roku od godinu dana.

Članak 33.

Monitoring kvalitete zraka

(1) U cilju efikasnog upravljanja kvalitetom zraka uspostavlja se jedinstveni funkcionalni sustav monitoringa kvalitete zraka.

(2) U okviru monitoringa kvalitete zraka uspostavlja se mreža mjernih stanica za sustavno mjerenje kvalitete zraka i to: federalna, županijska-kantonalna, općinska, izvor zagađenja i posebna područja.

(3) Lokacije stanica u županijskoj mreži, na prijedlog Županijskog-Kantonalnog ministarstva, utvrđuje Vlada HNŽ/K.

(4) Poslove praćenja kvalitete zraka mogu obavljati samo pravne osobe s javnim ovlastima (u daljnjem tekstu: Stručna institucija).

(5) Stručna institucija ovlaštena od strane Ministarstva uz suglasnost Županijskog-Kantonalnog ministarstva zdravstva, rada i socijalne skrbi uspostavlja županijsku-kantonalnu i lokalnu mrežu praćenja kvalitete zraka i obavlja monitoring kvalitete zraka sukladno ovom članku i članku 34. i 35. ovog Zakona i provedbenom propisu.

(6) Bazu podataka o mjerenju kvalitete zraka vodi Stručna institucija.

(7) Stručna institucija priprema redovito, najmanje jednom godišnje, izvješće o stanju kvalitete zraka i dostavlja ga Ministarstvu i Županijskom-Kantonalnom ministarstvu zdravstva, rada i socijalne skrbi radi objave.

(8) Prekoračenja graničnih vrijednosti kvalitete zraka, pragova upozorenja, ciljanih vrijednosti i dugoročnih ciljeva za zaštitu zraka moraju biti dokumentirani u izvješću.

(9) U slučaju utvrđenog prekoračenja vrijednosti kvalitete zraka, pragova upozorenja, ciljanih vrijednosti Stručna institucija odmah izvješćuje

Ministarstvo i jedinicu lokalne samouprave na koju se to odnosi.

(10) Ministarstvo je dužno obavijestiti Vladu i Skupštinu HNŽ/K o područjima na kojima se pojavljuju razine zagađenosti veće od tolerantne vrijednosti, o rezultatima mjerenja na tim područjima, te mjerama i rokovima za postizanje razine zagađenosti manje od tolerantnih vrijednosti.

Članak 34.

Kvaliteta zraka prati se mjerenjem:

- a) promjene kvantiteta i kvaliteta emisije i imisije zagađujućih supstanci u zraku u naseljenim područjima;
- b) promjena koje su posljedica daljinskog i regionalnog (međuzupanijskog, međuenti/tetskog i eventualno međudržavnog) prijenosa zagađujućih supstanci u zrak i oborinama na teritoriji Županije-Kantona;
- c) emisije i imisije zagađujućih supstanci u zraku u gradovima i industrijskim područjima;
- d) emisije i imisije zagađujućih supstanci u zraku u okolišu industrijskih pogona, tehnoloških procesa, uređaja i difuznih izvora;
- e) mjerenjem meteoroloških parametara na lokacijama na kojima se mjeri kvalitete zraka i
- f) opažanjem promjena na biljkama, građevinama i biološkim nalazima koji ukazuju na posljedice zagađenja zraka.

Članak 35.

Županijska-Kantonalna mreža praćenja kvaliteta zraka

(1) Odlukom Vlade na prijedlog Ministarstva na teritoriji Županije-Kantona uspostavlja se mreža za trajno praćenje kvaliteta zraka (u daljem tekstu: Županijska-Kantonalna mreža).

(2) Županijska-Kantonalna mreža sastavni je dio sustava za praćenje stanja okoliša i financirat će se iz Županijskog-Kantonalnog fonda za zaštitu okoliša.

(3) Županijsku-Kantonalnu mrežu čine Stanice za trajno praćenje kvalitete zraka.

(4) Stanice Županijske-Kantonalne mreže organizacijske su i tehnološke jedinice Stručne institucije iz članka 33. stavak (6) ovog Zakona.

Članak 36.

(1) Stručna institucija iz članka 33. stavak (6) ovog Zakona izrađuje program mjerenja kvalitete zraka sukladno Županijskom-Kantonalnom programu mjerenja kvalitete zraka.

(2) Županijski-Kantonalni program mjerenja kvalitete zraka mora biti u suglasnosti sa Federalnim programom mjerenja kvalitete zraka.

Hercegovačko-neretvanske županije

(3) U slučaju kad postoji osnovana sumnja ili pritužba građana da je došlo do prekomjernog zagađenja zraka, moraju se odmah od strane Stručne institucije izvršiti izvanredna mjerenja trenutnog stanja kvalitete zraka.

(4) Program mjerenja kvalitete zraka u Županijskoj-Kantonalnoj mreži utvrđuje se na temelju stručnih podloga, kojim se posebno mora uzeti u obzir:

- a) ugroženost okoliša s obzirom na veličinu emisije i položaj njenih izvora;
- b) napućenost;
- c) osjetljivost biljnih i životinjskih vrsta;
- d) kulturno i prirodno nasljeđe;
- e) meteorološke i klimatske uvjete;
- f) topografiju;
- g) lokalni i daljinski prijenos zagađenja;
- h) obveza koje proizlaze prema Federaciji Bosne i Hercegovine i BiH.

(5) Ministarstvo obavlja koordinaciju svih djelatnosti Županijske-Kantonalne mreže i surađuje s drugim tijelima Federacije koji na temelju posebnih propisa sudjeluju u praćenju kvalitete zraka.

Članak 37.

Područne mreže za praćenje kvalitete zraka

(1) Jedinice lokalne samouprave u okviru samoupravnog djelokruga mogu uspostaviti područnu mrežu za praćenje kvalitete zraka na svom području (u daljnjem tekstu: Područna mreža).

(2) Predstavničko tijelo jedinica lokalne samouprave određuje lokaciju stanica u Područnoj mreži i po potrebi osigurava tehničko tehnološke uvjete njihovog rada.

Članak 38.

(1) Podaci o kvalitetu zraka iz Županijske-Kantonalne mreže i Područnih mreža su javni, a nakon dostavljanja u izvornom obliku Ministarstvu isti se objavljuju sukladno nadležnosti, u Narodnim novinama županije-kantona i jedinica lokalne samouprave najmanje jedanput godišnje.

Članak 39.

Kategorija kvalitete zraka

(1) Prema stupnju zagađenja zraka utvrđuju se kategorije kvaliteta zraka:

- a) prva kategorija kvalitete zraka – čist ili neznatno zagađen zrak: nisu prekoračene granične vrijednosti (GV) niti za jednu zagađujuću supstancu;
- b) druga kategorija kvalitete zraka – umjereno zagađen zrak: prekoračene su granične vrijednosti (GV) za jednu ili više zagađujućih

supstanci, a nisu prekoračene tolerantne vrijednosti (TV) niti za jednu zagađujuću supstancu;

- c) treća kategorija kvalitete zraka – prekomjerno zagađen zrak: prekoračene su tolerantna vrijednosti (TV) za jednu ili više zagađujućih supstanci.

(2) Ovisno o kategoriji kvalitete zraka utvrđene mjerenjem Županijske-Kantonalne mreže, Vlada na prijedlog Ministarstva utvrđuje područja kvalitete zraka na prostoru Županije-Kantona.

(3) Predstavničko tijelo jedinica lokalne samouprave, određuje područja kvalitete zraka na svom području na temelju podataka dobivenih iz Područne mreže.

Članak 40.

Stupanj zagađenja zraka utvrđuje se analizom postojećeg stanja na temelju:

- a) rezultata redovnih mjerenja u Županijskoj-Kantonalnoj mreži tijekom jedne godine;
- b) rezultata redovnih mjerenja u Područnoj mreži tijekom jedne godine;
- c) rezultata izvanrednih mjerenja i
- d) procjene stupnja zagađenosti primjenom matematičkih modela ili primjenom drugih metoda procjene sukladno s općeprihvaćenom praksom u svijetu.

Članak 41.

(1) Na području za koje se utvrdi da je kvaliteta zraka prve kategorije djeluje se preventivno kako se zbog građenja i razvoja područja ne bi prekoračile preporučene vrijednosti kvalitete zraka.

(2) Na području za koje je utvrđeno da je kvaliteta zraka druge kategorije provode se mjere smanjivanja zagađenja zraka kako bi se postigle ciljane vrijednosti kvalitete zraka.

(3) Na području za koje je utvrđeno da je kvaliteta zraka treće kategorije provode se sanacijske mjere kako bi se kratkoročno postigle granične vrijednosti kvalitete zraka, a dugoročno ciljane vrijednosti kvalitete zraka.

Članak 42.

Mjere koje se primjenjuju u područjima gdje su razine veće od graničnih vrijednosti

(1) Vlada, na prijedlog Ministarstva, po potrebi može u roku od dvije godine nakon stupanja na snagu ovog Zakona, donijeti Županijski-Kantonalni akcioni plan zaštite kvalitete zraka u područjima u kojima su prekoračene granične vrijednosti kvalitete zraka jedne ili više zagađujućih supstanci.

Hercegovačko-neretvanske županije

(2) Akcioni plan iz stavka (1) ovog članka, može predvidjeti mjere nadzora, obustavu djelatnosti, uključujući promet motornih vozila, ukoliko doprinose prekoračenju graničnih vrijednosti.

(3) Vlada može narediti primjenu posebnih mjera zaštite građana i način njihovog ostvarivanja uključujući zabranu korištenja određenih cesta za određene vrste vozila ukoliko se zagađivanje zraka na nekom području pod posebno nepovoljnim vremenskim uvjetima, pojavljuje na kritičnoj razini koji može akutno djelovati na zdravlje ljudi i okoliš (SMOG).

(4) Obavijest o primjeni mjera iz stavka (3) ovog članka dostavlja se Federalnom ministarstvu i ostalim županijskim-kantonalnim ministarstvima u čijoj je nadležnosti provedba posebnih mjera.

(5) O pojavi zagađenja zraka na kritičnoj razini i primjeni posebnih mjera obvezno se obavještavaju građani putem sredstava javnog informiranja ili na drugi prikladan način.

Članak 43.

Akcioni plan zaštite kvalitete zraka iz članka 42. ovog Zakona mora sadržavati:

- a) lokaciju područja pretjerane zagađenosti (regije, gradovi) i stanica za mjerenje;
- b) opće informacije o vrsti područja (grad, industrijsko ili ruralno područje);
- c) procjenu zagađenog područja (km²) i broja pučana izloženih zagađivanju;
- d) potrebne klimatske podatke;
- e) relevantne topografske podatke;
- f) informacije o vrsti ciljeva koji zahtijevaju zaštitu u danom području;
- g) prirodu i procjenu zagađivanja poput koncentracije uočene u prethodnim godinama, tehnike koje se koriste za procjenu;
- h) porijeklo zagađivanja kao što je lista temeljnih izvora emisije odgovornih za zagađivanje (zemljovid), ukupna količina emisija iz ovih izvora (tona godišnje), informacije o zagađivanju koje dolazi iz drugih područja;
- i) analizu situacije poput detaljnog opisa onih čimbenika koji su prouzročili prekoračenje (prijenos, uključujući prekogranični prijenos, oblik), opis u potankosti mogućih mjera za poboljšanje kvalitete zraka;
- j) detaljan opis mjera ili projekata koje treba usvojiti radi smanjenja zagađivanja;
- k) procjenu planiranog poboljšanja kvalitete zraka i vremena potrebnog za postizanje ovih ciljeva;

- l) neophodne proračunske zahtjeve (sredstva, osoblje, informacije, i sl.) koje iziskuje planirano poboljšanje kvalitete zraka.

Članak 44.

Informiranje javnosti

(1) Stručna institucija iz članka 33. stavak (6) ovog zakona osigurava da se ažurirane informacije o koncentracijama zagađujućih supstanci u zraku redovito dostavljaju javnosti i odgovarajućim organizacijama kao što su: organizacije za zaštitu okoliša, organizacije potrošača, organizacije koje predstavljaju osjetljive grupacije stanovništva i ostalim relevantnim organizacijama koji se bave zaštitom zdravlja.

(2) Ministarstvo uspostavlja jedinstveni informacijski sustav o zaštiti kvalitete zraka koji je sastavni dio informacijskog sustava zaštite kvalitete okoliša u Županiji-Kantonu.

(3) Informacijski sustav o zaštiti kvalitete zraka sadrži:

- a) podatke o kvalitetu zraka iz Županijske-Kantonalne i Područnih mreža,
- b) podatke o emisijama izvora zagađenja zraka,
- c) mjere i programe za zaštitu i poboljšanje kvalitete zraka,
- d) podatke o zagađenosti zraka za kritične razine i mjere zaštite ljudi i okoliša u takvim situacijama i
- e) ostale važne podatke za praćenje kvalitete zraka.

(4) Informiranje javnosti vrši se putem radija, televizije, tiskovina, displeja i elektronskim putem.

(5) Informacije iz stavka (3) ovog članka obuhvaćaju podatke o prekoračenju koncentracije utvrđenih graničnih vrijednosti i pragovima uzbune u tijeku razdoblja za koji se daje srednja vrijednost kao i procjenu u svezi s graničnim vrijednostima i pragovima uzbune i odgovarajuće informacije koje se tiču utjecaja na zdravlje ljudi.

(6) Informacije koje se dostavljaju javnosti i organizacijama moraju biti jasne, razumljive i dostupne.

VI – KATASTAR EMISIJA

Članak 45.

(1) Ministarstvo, u travnju svake godine objavljuje Katastar emisija za zagađujuće supstance zraka, uključujući emisije iz prirodnih izvora, za prethodnu godinu za svoj teritorij.

Hercegovačko-neretvanske županije

(2) Izvješće mora biti pripremljeno u skladu s međunarodnim sporazumom čija je Bosna i Hercegovina članica.

(3) Katastri emisija moraju biti pripremljeni najmanje za slijedeće zagađujuće supstance zraka: sumpordioksid, nitrookside, ugljendioksid, ugljenmonoksid, amonijak, nitrozookside, metan, nemetanske ugljenvodonike, benzin i čvrste čestice iznad deset mikrometara (PM-10).

(4) Županijski-Kantonalni Katastar emisija jednoobrazan je Federalnom Katastru emisija, upotpunjen specifičnostima vezanim za mjerenja emisija u zrak na određenom lokalitetu.

(5) Ministarstvo priprema i redovito ažurira katastar emisija koji obuhvaća sve podatke o emisijama iz svih registriranih izvora emisija.

(6) Operatori i stručne službe dužne su Ministarstvu dostaviti sve podatke neophodne za procjenu emisija ili za nadzor istih.

(7) Procjene emisija vrše se po međunarodno prihvaćenim metodama i smjernicama do kojih se došlo kroz praksu.

(8) Ministarstvo je dužno dostaviti sve raspoložive podatke neophodne za procjenu emisija ili za nadzor istih Federalnom ministarstvu.

Članak 46.

(1) Operatori su dužni u okviru redovitih djelatnosti:

- a) voditi očevidnik praćenja (mjerenja i preračunavanja) emisija iz izvora,
- b) redovito dostavljati podatke iz točke a) ovog stavka Ministarstvu radi ažuriranja evidencije katastra emisija.

(2) Ministarstvo propisuje obvezan sadržaj očevidnika, način vođenja i rokove dostave podataka.

Članak 47.

Nadležna služba za upravu jedinica lokalne samouprave vodi evidenciju o prostornom razmještaju i kapacitetima izvora emisija za koje su izdane građevinske i uporabne dozvole, te evidenciju o svim promjenama na istim.

VII - NADZOR

Članak 48.

(1) Nadzor nad provedbom odredaba ovog Zakona i propisa donesenih na temelju njega obavlja Ministarstvo.

(2) Poslove inspekcijskog nadzora izvora emisija za koje je okolišno dopuštenje izdalo Ministarstvo obavlja inspektor zaštite okoliša.

(3) Poslove inspekcijskog nadzora izvora emisija iz članka 14. ovog Zakona obavlja inspektor zaštite okoliša jedinice lokalne samouprave koja je izdala uporabnu dozvolu.

(4) Inspektor po službenoj dužnosti obavlja inspekcijski nadzor kako bi provjerio da li su emisije sukladne s odgovarajućim graničnim vrijednostima emisije i s drugim uvjetima iz okolišnog dopuštenja iz članka 13., ili uporabne dozvole iz članka 14. ovog Zakona, koja je izdana za dani izvor emisije.

(5) Operator izvora emisija dužan je inspektoru omogućiti nesmetan inspekcijski nadzor uz osiguranje pristupa izvoru, podacima i dokumentima o izvoru, uz nazočnost predstavnika operatora izvora emisije.

(6) Inspektor u obavljanju inspekcijskog nadzora sačinjava zapisnik o nalazima inspekcije koji sadrži:

- a) nadnevak, trajanje, mjesto i predmet inspekcije;
- b) ime, dužnost i iskaz predstavnika operatora;
- c) naziv operatora izvora emisije;
- d) tehničke podatke o izvoru emisije;
- e) točnu lokaciju uzimanja uzorka;
- f) opis uzimanja uzorka, metode mjerenja i opreme koja je rabljena;
- g) nadnevak i trajanje uzimanja uzoraka, broj uzetih uzoraka, početak i završetak mjerenja;
- h) povredu propisa utvrđenu tijekom mjerenja i
- i) možebitne razloge za nemogućnost provedbe inspekcije.

(7) Inspektor dostavlja operatoru izvora emisije zapisnik o inspekcijskom nadzoru u roku od mjesec dana od dana izvršene inspekcije.

Članak 49.

(1) Ukoliko inspektor utvrdi da nije postupljeno sukladno odredbama članka 13. ovog Zakona vezano za izdavanje dopuštenja za zrak ili urbanističkim uvjetima iz članka 14. ovog Zakona, donosi rješenje kojim nalaže operatoru izvora emisije:

- a) poduzimanje odgovarajućih mjera kako bi se u najkraćem roku otklonile utvrđene nepravilnosti;
- b) poduzimanje mjera koje su potrebne za ispunjavanje uvjeta uključujući i izmjenu ili modifikaciju tehnologije koju rabi;
- c) plaćanje novčane kazne u slučaju neprekidnog kršenja odredaba ovog Zakona ili uvjeta iz dopuštenja; i

Hercegovačko-neretvanske županije

- d) obustavu djelatnosti koje prouzroče neposrednu opasnost po ljudsko zdravlje ili okoliš dok se osigura otklanjanje navedene opasnosti.

VIII - KAZNENE ODREDBE

Članak 50.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 10.000,00 KM kaznit će se za prekršaj svaka pravna osoba koje:

- a) započne rad bez pribavljena dopuštenja iz članka 13. ovog zakona ili oprečno uvjetima okolišnog dopuštenja;
- b) ne poštuje odredbe članka 12. stavak (2) Zakona;
- c) ponovno otpočne rad u postojećem objektu ili promijeni namjenu bez pribavljenog dopuštenja za zrak (članak 15.);
- d) vrši namjerne značajne promjene u projektu, planu ili radu izvora emisije bez pribavljenog dopuštenja za zrak (članak 17.).
- e) postupi oprečno odredbama članka 22. Zakona.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 2.000,00 KM kaznit će se za prekršaje iz stavka 1. ovog članka odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(3) Novčanom kaznom u iznosu do 1500,00 KM bit će kažnjena fizička osoba za prekršaj iz stavka (1) ovog članka.

Članak 51.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 10.000,00 KM bit će kažnjena za prekršaj svaka pravna osoba koja:

- a) ne podnese godišnje izvješće sukladno članku 19. Zakona i
- b) ne obavijesti nadležno tijelo o prekoračenju graničnih vrijednosti emisija (članak 22.).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 2.000,00 KM bit će kažnjena za prekršaje iz stavka (1) ovog članka odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(3) Novčanom kaznom u iznosu do 1.500,00 KM bit će kažnjena fizička osoba iz stavka (1) ovog članka.

IX - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 52.

(1) Postojeći objekti koji su u vrijeme stupanja na snagu ovog Zakona već bili pušteni u pogon i te dobili potrebna dopuštenja ili su pokrenuti postupci izdavanja dopuštenja, dužni su uskladiti svoje djelatnost s odredbama ovog Zakona i provedbenim propisima u roku od godinu dana od stupanja na snagu ovog Zakona.

(2) Odredbe stavka (1) ovog članka ne primjenjuju se na postrojenja za koje postoje utemeljene pritužbe da njihova emisija utječe na zdravlje ljudi na danom području ili mišljenje da značajno utječe na ekosustave ili kulturno-povijesne spomenike.

(3) Postojeći objekti su dužni pripremiti planove prilagodbe za postupno poboljšanje značajki svojih emisija kako bi se ispunili uvjeti iz ovog Zakona.

(4) Planovi prilagodbe dostavljaju se Ministarstvu radi odobravanja ne kasnije od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

(5) Sredstva za financiranje zaštite i poboljšanje kvalitete zraka osiguravaju se u Proračunu Županije-Kantona, odnosno jedinice lokalne samouprave, kao i iz prihoda Fonda za zaštitu okoliša Županije-Kantona, sukladno Zakonu o fondu za zaštitu okoliša Hercegovačko-neretvanske županije-kantona, te iz drugih izvora prema odredbama ovog Zakona (sredstva zagađivača, donacije, sredstva međunarodne pomoći i td.).

Članak 53.

Propise iz članka 8. ovog Zakona donijet će Skupština na prijedlog Vlade u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Članak 54.

Svi postupci koji su započeti do dana stupanja na snagu ovoga Zakona, a nisu pravomoćno okončani rješavati će se po odredbama Zakona koji je bio na snazi u vrijeme podnošenja zahtjeva.

Članak 55.

Do donošenja provedbenih propisa koji proizlaze iz ovoga Zakona primjenjivati će se federalni provedbeni propisi ukoliko nisu u suprotnost s ovim Zakonom.

Članak 56.

(1) Danom stupanja na snagu ovog Zakona na području Županije-Kantona prestaje važiti Zakon o zaštiti zraka („Narodne novine HNŽ/K“, broj: 3/05), osim za slučajeve iz članka 54. ovog Zakona.

Hercegovačko-neretvanske županije

(2) Periodična revizija provedbenih propisa koji proističu iz ovog Zakona vršit će se najmanje svakih pet godina, u skladu sa tehničkim razvojem u određivanju graničnih vrijednosti, metoda mjerenja, i sl., posebno u skladu sa promjenama u najboljim raspoloživim tehnikama.

Članak 57.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u «Narodnim novinama Hercegovačko-neretvanske županije».

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Hercegovačko-neretvanska županija-kanton
S K U P Š T I N A

Broj: 02-02-XXXV-198/14
Mostar, 25.07.2014. godine

P R E D S J E D A V A T E L J
Šerif Špago, v.r.

382

Na temelju članka 39. Ustava Hercegovačko-neretvanske županije-kantona ("Narodne novine HNŽ", broj: 2/98, 4/00 i 7/04), Skupština Hercegovačko-neretvanske županije-kantona, na sjednici održanoj dana 25.07.2014. godine, d o n o s i

ZAKON
O MORSKOM RIBARSTVU
HERCEGOVAČKO-NERETVANSKE
ŽUPANIJE-KANTONA

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(Predmet Zakona)

Ovim Zakonom uređuju se mjere za pravilno gospodarenje i zaštitu obnovljivih bogatstava mora, metode i djelatnost ulova, uzgoja, prerade i prometa ribe i drugih morskih organizama, upravni i inspeksijski nadzor, kaznene mjere kao i druga pitanja bitna za morsko ribarstvo u Hercegovačko-neretvanskoj županiji-kantonu.

Članak 2.

(Svrha Zakona)

Svrha ovog Zakona jest osiguranje pravilnog i odgovornog gospodarenja i zaštite riba i drugih

morskih organizama, kao obnovljivih bogatstava mora, te razvoj i odvijanje djelatnosti ulova, očuvanja, uzgoja, prerade i prometa riba i drugih morskih organizama.

Članak 3.

Ribolovno more HNŽ/K obuhvaća more na dijelu obalnih morskih voda (u daljnjem tekstu: ribolovno more).

II. DEFINICIJE

Članak 4.

U smislu ovoga Zakona pojedini pojmovi imaju sljedeće značenje:

1) „ribe i drugi morski organizmi” su ribe i druge vodene životinje ili biljke uključujući školjke ili druge mekušce, rakove, koralje, spužve, morske ježve ili druge bodljokošce, kornjače i morske sisavce, njihova jaja, ikru i juvenilne stadije;

2) „dozvola“ je ovlaštenje na temelju kojega fizička osoba može obavljati rekreacijski ili sportski ribolov na moru;

3) „gospodarski ribolov“ je djelatnost lova i sakupljanja morskih organizama koji se obavlja na temelju dozvole za gospodarski ribolov zbog stjecanja dobiti;

4) „mali obalni ribolov“ je gospodarski ribolov koji na temelju odobrenja obavlja fizička osoba upisana u Registar o izdanim odobrenjima za mali obalni ribolov, a koji se obavlja po posebnim uvjetima propisanim ovim Zakonom;

5) „Ministar“ je ministar poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede HNŽ/K;

6) „Ministarstvo“ je Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede HNŽ/K;

7) „Odobrenje za mali obalni ribolov” je isprava na temelju koje fizička osoba može obavljati mali obalni ribolov;

8) „Oprema plovila” je oprema koja se ugrađuje na ribarsko plovilo, a koja nema izravnu namjenu u ribolovu, te može služiti za očuvanje kvalitete ulova, povećanje sigurnosti plovidbe ili poboljšanje uvjeta života i rada na plovilu;

9) „Ribolovni plovni objekt” je čamac, brod ili drugi plovni objekt opremljen za ribolov, uključujući ribolovni alat, opremu ili skladište za ribu;

10) „Plovilo za marikulturu” je plovilo koje se koristi isključivo u uzgoju za potrebe hranidbe, prebacivanja, prekrcanja, iskrcaju i sličnih radnji u uzgoju ribe i drugih morskih organizama;

11) „Dozvola za marikulturu (uzgoj)” je isprava na temelju koje pravna osoba ili fizička osoba koja obavlja registriranu obrtničku djelatnost (u daljnjem